1842. No. 77.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 27 September.

Achtervolgens art. 3 van Zr. Ms. besluit van den 6 Jan. 1831 n°. 68 (S.B. n°. 2), heeft Z. Exc. de Minister van Financien, bij resolutie van den 22 Sept. l.l. n°. 31, bepaald de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de collecteurs, splitters en debitanten der Kon. Ned. Loterij de loten en gedeelten van dien, voor de derde week der trekking van de laatste klasse der 187. Loterij, beginnende op maandag den 26 Sept ek., zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij verkoop:		*Bij verhuring:*	
Geheele loten . . .	*f* 84-00	Geheele loten . . .	*f* 47-00
Halve » . . .	- 42-00	Halve » . . .	- 23-50
Vijfde » . . .	- 16-80	Vijfde » . . .	- 9-40
Tiende » . . .	- 8-40	Tiende » . . .	- 4-70
Twintigste » . . .	- 4-20	Twintigste » . . .	- 2-35

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij voornoemd art. van Zr. Ms. besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de collecteurs, splitters en debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, *De Gouverneur der provincie Drenthe*,
24 *Sept.* 1842. VAN RANDWIJCK.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat het ZM. heeft behaagd, bij besluit van 7 Sept. jl. n°. 82, te bepalen, dat, te rekenen met de invoering der wet op het Notaris-Ambt van den 9 Julij 1842 (Staatsb. n° 20), de kringen van de kantoren van registratie zullen worden in verband gebragt met de tegenwoordige regtelijke indeeling des Rijks, met aanwijzing van de standplaatsen dier kantoren voor de provincie Drenthe als volgt: *Assen*, voor de Bewaring van de Hypotheken en het Kadaster van het Arrondissement Assen; *Assen*, voor het kantoor der Registratie van het 1e kanton, met de ontvangsten wegens successie-, gewoon- en buitengewoon zegelregt enz.; *Hoogeveen*, voor het kantoor der Registratie van het 2e kanton, met de ontvangst wegens successie- en zegelregten enz.; en *Meppel*, voor het kantoor der Registratie van het 3e kanton, tevens met de ontvangst wegens successie- en zegelregten enz. Met verdere bepaling, dat op den dag dat de voormelde wet in werking zal worden gebragt, de bedoelde kantoren op de bepaalde standplaatsen zullen zijn gevestigd en voor het publiek opengesteld. *Assen*, *den* 22 *Sept*. 1842.

De Gouverneur voornoemd, VAN RANDWYCK.

Londen 21 *Sept.* In de Kaapstad is 26 Julij eene depêche van kapt. *Smith* publiek gemaakt; volgens dezelve was den dag na het bekend gevecht van 24 Mei het overschot zijner troepen door de Boeren aangetast, een post, de Point genaamd, veroverd en een 18ponder, met bijna alle ammunitie, in hunne handen gevallen. Hij verzamelde wat hem nog aan manschappen restte, in het versterkte kamp, en zou in eene wapenschorsing bewilligd hebben, als hem de eischen der Boeren niet al te overdreven waren voorgekomen. Den 31 deden de uitgewekenen een hevigen aanval op het kamp, en herhaalden zulks verscheiden volgende dagen, met een moed en beleid, welke de Engelsche bevelhebber zeer roemt. Nadat hunne ijzeren kogels verschoten waren, bedienden zij zich van looden, en maakten, behalve van hunne lange stukken en geweren, ook ijverig van den op de Engelschen buit gemaakten 18ponder gebruik. *Smith* verkeerde in hoogst moeijelijken toestand; hij moest het hem overgebleven vee slagten, en zijn volk op zeer klein rantsoen stellen. Gedurende den nacht van 8 Junij deed hij eenige uitvallen, in een van welke de vaandrig *Prior* en twee gemeenen sneuvelden. De behoefte in zijn kamp steeg met den dag, zoodat nu ook de paarden tot voeding geslagt moesten worden; nogtans had hij het door den voorraad van koren kunnen uithouden tot de aankomst der versche troepen. Aan het slot dezer depêche wordt gezegd, dat de Boeren al de bezittingen der Engelsche inwoners geplunderd en het geroofde naar Pieter Mauritzburg opgezonden hebben, gelijk ook met de lading van het schip *Mazeppa* en met de krijgsgevangenen het geval is geweest. Na uitgeplunderd te zijn, had de *Mazeppa* uit de haven in den nacht van 10 Junij weten te ontkomen.

Wat verder gebeurd is, wordt in de depêches van den luit.-kolonel *A. J. Cloete* medegedeeld. Deze heeft 26 Junij zijne troepen uit de *Southampton* ontscheept, en door die onder kapt. *Durnford* bijgestaan, welke met de schooner *Conch* was aangekomen, de haven van Port-Natal overmeesterd, niet zonder hevigen wederstand der Boeren, wier magt op ongeveer 350 man werd begroot. Na de Boeren, te midden van het

kreupelhout, voor zich uit te hebben gedreven, gelukte het *Cloete* het kamp van *Smith* te bereiken, waar hij een detachement tot versterking liet, om vervolgens, met zijne verdere troepen, naar Port Natal terug te keeren. De landing heeft aan de Engelschen slechts 2 dooden gekost. Een stuurman, die krijgsgevangen gemaakt maar ontkomen was, berigtte den 27, dat de Boeren Congella in allerijl verlaten hadden en gevlugt waren. Genoemd dorp werd daarop door de Engelschen bezet, en door den luit.-kolonel voor plundering behoed. Hij vaardigde hier eene bekendmaking uit, dat alle inwoners van Natal, die zich aan het gezag van koningin *Victoria* onderwierpen, bescherming zouden ontvangen en onverlet blijven, terwijl de overigen als opstandelingen zouden worden behandeld. Op een van *Pretorius* gedaan aanbod tot onderhandeling was door *Cloete* geantwoord, dat eene onvoorwaardelijke onderwerping de eerste stap daartoe wezen moest. Den 3 Julij schreef *Pretorius* terug, om zich over de mishandeling der Boeren door de Kaffers, en over het aanvaarden van door deze laatsten geplunderd vee door de Engelschen te beklagen, en tevens dat het hem en den zijnen onmogelijk was de geëischte onderwerping in te dienen. »Ik moet u (zoo luidde de brief verder) insgelijks kennis geven, dat wij dit Land bereids aan den koning der Nederlanden overgegeven en aan die mogendheid om bescherming gevraagd hebben, zoodat wij alle regt hebben om te verwachten, dat onze zaak in Europa ondersteund zal worden." Het antwoord van *Cloete* behelsde de betuiging van zijn leedwezen over den strijd tusschen de Boeren en de Kaffers, maar tevens de verklaring, dat de Emigranten al het gebeurde aan zichzelven te wijten hadden. Door hun wegrooven van bijna al de ossen en paarden, hadden zij den Engelschen geen ander middel overgelaten, dan zich door tusschenkomst der Kaffers ander vee te verschaffen. Voorts betreurde hij hunne grove dwaling, dat de koning der Nederlanden het oor zou leenen aan een man, die volstrekt geen erkend gezag had, of dat eenige Europesche Mogendheid zich mengen zou in een geschil tusschen Engeland en deszelfs Kaapkolonie, van welke hij, *Pretorius*, toch weten moest dat Port Natal altijd afhankelijk was geweest. Hij zou den algemeenen opstand der Zoolahs en Kaffers zoo veel mogelijk zien voor te komen, maar was niet zeker zulks te kunnen doen, zoolang de Boeren de wapenen tegen het gezag der Koningin voerden. Eindelijk had *Cloete* vernomen, dat *Pretorius* en de zijnen, denkelijk uit vrees voor een aanval der Kaffers, tot op 15 mijlen afstands van Pieter Mauritzburg terug geweken waren.

In onze dagbladen, welke zich tot dusver weinig of niet met deze aangelegenheid hadden gemoeid, vindt men nu mededeelingen van de Kaap, waarin de zaak der uitgewekene Boeren wordt bepleit, hunne grieven tegen het britsch bewind ontwikkeld, en hun goed regt betoogd om zich te Port Natal, als nimmer aan de Engelschen toebehoord hebbende, te vestigen. Een onzer bladen verklaart zelfs, dat men hier nu vrij algemeen de overtuiging koestert, dat de berigten, die het bewind, in den aanvang van het geschil, omtrent de inzigten der Boeren ontvangen heeft, hetzij ten gevolge van kwade trouw, of van onkunde, onwaar zijn geweest; dat die lieden wel degelijk door het Kaapsche bewind verongelijkt zijn geworden, en als 't ware gedwongen, om de kolonie te verlaten en zich onafhankelijk te verklaren, doch dat het bewind deze onafhankelijkheid niet heeft kunnen eerbiedigen, tenzij het besloten mogt hebben om de geheele kolonie prijs te geven.

De minister *Peel*, die H.M. naar Schotland heeft vergezeld, is daar door het volk schier overal met uitbundig gejuich ontvangen; duizenden omstuwden zijn rijtuig en men achtte zich gelukkig, als men hem de hand mogt reiken. Bij het doorrijden van een der voorsteden van Edinburg wierp een man uit het gepeupel, waarschijnlijk een Chartist, hem een ouden schoen naar het hoofd. Sir *Robert* raapte dien op en vertoonde hem met een spottenden glimlach aan de digt opeengedrongene volkshoopen, die over dit blijk van kalme bedaardheid lachten, en hunne toejuichingen ter eere van den eersten minister verdubbelden.

Dezer dagen is kapt. *Galloway*, van Harlingen, met eenige runderen aangekomen, en men heeft de overtuiging erlangd, dat deze de schoonste beesten waren die het vaste land oplevert. Men voorziet daarom nog meerderen invoer in Engeland.

De steenkolenmijnen van Lancashire, waarop de nijverheid van Manchester gegrond is, bieden nog een onmetelijk veld aan. Men heeft berekend, dat daaruit nog de ontzaggelijke hoeveelheid van 8400,000,000 tonnen steenkolen gewonnen kan worden. De jaarlijksche opbrengst bedraagt gemiddeld 3,400,000 tonnen. Voor deze jaarlijksche opbrengst zullen zij dus nog 2470 jaren toereikend zijn. Alleen voor de uitgraving van het steenkolenverbruik van Manchester zijn 2000 menschen werkzaam.

In Engeland houdt men zich bezig met een nieuw reuzenwerk, nml. het bouwen van een nieuwen vuurtoren op de beruchte *Godwin-Sands*. Deze ongeveer 3 uur lange en ruim ½ uur breede zandbank in het kanaal tegenover Deal, niet ver van Dover, bestaat uit louter drijfzand, waarin zelfs de grootste schepen, wanneer zij daarop vervallen, in weinige dagen spoorloos verdwijnen, en waarin reeds millioenen aan waren en duizenden van menschen verloren zijn gegaan. Op deze zandzee wil de ingenieur *B*... een ijzeren vuurtoren oprigten. Vooraf zal men een schacht, 64 voet hoog en 30 in doorsnede, in tijdens de ebbe drooge zand doen zinken, tot dezelve de vaste krijtlaag bereikt; op dezen grondslag zal een ander voetstuk geplaatst worden, met balus-

trades omgeven, en daarop eene zuil van 86 voet hoogte, welke de lantaarns draagt, en boven deze zal een standbeeld der koningin van 40 voet hoogte, den drietand van Neptunus in de hand houdende, gesteld worden. Men moet met het werk reeds begonnen zijn; velen twijfelen echter aan het welslagen, hoewel Engeland in dit vak reeds ongeloofelijke dingen heeft geleverd. Maar de andere torens zijn op steile, bijna ontoegankelijke klippen opgerigt, waar men dus een vasten grond vond; deze moet in de golvende zandzee eerst geschapen worden. Voor de scheepvaart in zulk een sterk bezocht kanaal, dat door deze scylla zoo gevaarlijk wordt, zou de uitvoering van dit werk zeer belangrijk zijn. — Een zeer rijke, onlangs gestorven Engelsche zonderling, sir *H. Worsley*, heeft bij zijn testament bevolen, dat op het kerkhof tot zijn aandenken een obelisk zal worden opgerigt, welke aan de beroemde *naald van Cleopatra* in hoogte en alle andere afmetingen volkomen gelijk moet zijn. De kosten zullen ongeveer 100,000 p.st. bedragen.

Den 22. De berigten uit de fabrijkdistrikten luiden hoogst verblijdend; het verzet der arbeiders mag als geëindigd worden beschouwd; te Ashton, Staleybridge, Hyde en Stockport is alles tot het werk en de orde teruggekeerd; hier en daar hebben de werkbazen eenige verhooging van loon toegestaan, doch meerendeels is het werk op de vorige weekgelden hervat. Ook te Manchester hebben de wevers, die het hardnekkigst waren in hun verzet, in zulk eene menigte den arbeid hervat, dat daaruit blijkt, dat de onder hen bestaan hebbende algemeene combinatie gebroken is; hiertoe heeft ook medegewerkt, dat de meesters eenige kleine grieven hebben opgeheven.

Den Haag 24 Sept. De bepaling van het Fransche wetboek, dat ingeval eener betrapping, *op heeter daad*, op overspel, doodslag verschoonbaar is, is bij het ontwerp van het nieuwe Strafwetboek in zoo verre gewijzigd, dat dezelve met correctioneele gevangenis van ten minste 1 en ten langste 5 jaren wordt gestraft. Het Fransche wetboek, hetwelk het overspel des mans buiten 's huis gepleegd, niet strafte, bepaalde in art. 336, dat het overspel van de vrouw alleen op de klagte des mans kon worden vervolgd; welke bevoegdheid zelfs ophield, wanneer hij in zijne woning eene bijzit onderhield. Men weet dat art. 22 van het Wetb. van Strafv. bepaalt, dat in zaken van overspel, enz., het ministerie geene nasporing of vervolging kan doen, dan op klagte der beleedigde partij. Volgens het thans voorgedragene is de gehuwde man, die overspel pleegt met eene gehuwde vrouw, strafbaar met gevangenis van *3 maanden* tot *één jaar*, en met eene ongehuwde vrouw, met gevangenis van 14 *dagen* tot 4 *maanden*. Voor de vrouwen zijn die gevangenisstraffen iets langer gesteld.

Heden heeft de aanteekening plaats van de aanstaande huwelijksverbindtenis tusschen den erfgroothertog van Weimar en mevrouw de prinses *Sophia* der Nederlanden. De afkondigingen zullen morgen en morgen over 8 dagen geschieden. Alzoo naderen wij tot de plegtige gebeurtenis, welke het hart der vorstelijke ouders met vreugde vervult en waarop gansch Nederland 's Hemels besten zegen afsmeekt.

Op de laatste tentoonstelling te Parijs was eene horologie te zien, te Versailles vervaardigd en slechts zoo groot als een 25centime stuk; het raderwerk kon alleen door een microscoop naar eisch bezigtigd worden; de prijs van dit kunststuk was fr. 50,000. — De berigten uit Algiers luiden minder gunstig voor de Franschen; verscheiden stammen, die zich onderworpen hadden, plegen nu, nadat zij het graan geoogst en in veiligheid gebragt hebben, weer vijandelijkheden. De emir *Abdelkader* heeft weer een hoop krijgsvolk om zich weten te vereenigen. De herfst-veldtogt, waartoe de Franschen zich reeds toerusten, zal van ernstigen aard zijn. De opperbevelhebber der Fransche magt in Algerie, gen. *Bugeaud*, heeft een werkje uitgegeven, waarin hij betoogt, dat Algerie, uit hoofde der vele zeer vruchtbare streken, eene voordeelige volkplanting voor Frankrijk kan worden, maar altijd eene zeer talrijke krijgsmagt zal vereischen. — Den 19 is de jaarlijksche bijeenkomst van de Duitsche natuuronderzoekers en artsen te Maintz geopend. Het aantal der opgekomene leden bedraagt eenige honderden. Des middags hebben de leden, benevens vele inwoners van Maintz, zich in de nieuwe Vrucht-hal aan een feestmaal vereenigd, waarbij 1040 personen aanzaten. Den 20 hebben de leden van de vereeniging, met een bijzonderen spoorwagen-trein, een uitstapje gedaan naar Frankfort. — Men heeft in Berlyn een begin gemaakt met eene inrigting, die allezins navolging verdient: de kerken nml. zullen daar in den winter verwarmd worden; reeds zijn sommige kerken geheel daartoe ingerigt. — Eene commissie door den Franschen minister van marine benoemd, heeft te Lorient proeven genomen met nieuw uitgevonden *brand- en stikkogels*: deze kogels, geschoten op eene stellaadje, die in sterkte aan een schip van 100 stuk gelijk kwam, sprongen uiteen, toen zij door het houtwerk sloegen, en de stukken derzelve en de houtsplinters werkten als een geweldig kartetsenvuur. De stikstoffen ontvlamden met bliksemsnelheid, en vervulden de stellaadje met zwarten damp en ondragelijken stank, die gedurende eenige minuten alle manoeuvres onmogelijk maakten. — Het gewestelijk bestuur van Luik heeft verboden de vechtpartijen van hanen, honden en andere dieren op plaatsen, die voor het publiek opengesteld zijn, alsmede alle andere openbare spelen, op levende dieren uitgeoefend wordende, die na korter of langer tijd hun dood ten gevolge moeten hebben. Tegen de overtreders is eene boete van 5 tot 15 franken gesteld, en, bij onvermogen, een dag gevangenis. Ook zij, die tot dat

einde lokalen hebben verleend, zullen gelijke straf beloopen. Bij herhaling zullen de beide straffen te zamen worden uitgevoerd. Deze bepalingen verdienen ongetwijfeld goedkeuring, daar wreedheid jegens dieren, zeer gemakkelijk tot wreedheid jegens menschen overslaat. De geschiedenis levert daarvan menig voorbeeld. *Nero* was niet eensklaps een pest der maatschappij; de gruwelen, in zijne kindschheid aan dieren begaan, strekten zich op meer gevorderden leeftijd tot het menschdom uit.

Assen 26 Sept. De *zandboekweit*, welke vroeg gezaaid was en voor nachtvorsten is bewaard gebleven, heeft dit jaar een middelmatig verbouw in dit gewest opgeleverd, doch van de later gezaaide en van die, welke door nachtvorsten geleden heeft, is weinig zaad gewonnen; men kan het verschil in den opbrengst stellen van 8 tot 20 mudden per bunder. — De *veenboekweit* schijnt over het algemeen gunstiger te zijn uitgevallen. De droogte in het voorjaar was voor de branding van het veen bijzonder gunstig, doch vertraagde de ontkieming van het zaad en den groei der planten; van hier dat de boekweit over het algemeen dun stond, doch desniettemin stelt men zich over het algemeen eenen middelmatigen opbrengst voor. — De *zomergarst* en *haver* hebben een middelmatigen oogst opgeleverd. — Het *zomerkoolzaad*, op eenige streken in deze Provincie op veen- en derriegronden verbouwd, heeft een middelmatig product verschaft; de kwaliteit is uitmuntend en de prijs van *ƒ* 10 het mud en daarboven. — Men heeft in Drenthe niet zoo zeer te klagen over gebrek aan hooi, als wel in sommige andere provinciën, hetgeen daaraan moet worden toegeschreven, dat de aanhoudende droogte, welke in andere oorden daaraan zoo veel schade heeft toegebragt, op de lage derrieachtige gronden, waarop meest al het hooi in Drenthe verbouwd wordt en die zelden geheel uitdroogen, minder nadeelig heeft gewerkt; wat het hooi aan kwantiteit verloren heeft, is weer gewonnen aan de beste kwaliteit.

— Bij kon. besl. van 20 dezer is het maximum bepaald van het getal notarissen in ieder arrondissement des rijks, en wel voor Drenthe op 13 notarissen d.i. drie meer dan er thans werkelijk zijn. In het geheele rijk zal het aantal notarissen ten hoogste 651 bedragen. De nieuwe wet op het Notariaat zal met klokkeslag van middernacht tusschen 15 en 16 Oct. ek. beginnen van verbindende kracht te zijn.

Z. Exc. de minister van financien heeft, naar aanleiding van een kon. besluit van 3 dezer n°. 97, bij dispositie van 17 dezer n°. 75, vastgesteld eene 188e loterij, bestaande uit 24000 loten, 12000 prijzen en 53 premien, en voorts overeenkomstig het plan en de voorwaarden der 187e.

Bij kon. besluit van 30 Julij n°. 66, is van af 1 Oct. e.k. vrijdom van port toegekend aan alle exemplaren der *Staats-courant*, welke uit de residentie per post, zoo wel aan autoriteiten als particulieren, de respective uitgevers daaronder begrepen, zullen verzonden worden in omslagen, waarop ten blijke van echtheid, de stempel *Staats-courant* zal zijn afgedrukt.

— Bij kon. besluit van 4 dezer no. 88, is het emeritaat salvo honore verleend aan den hr *J. Rosi Boelken*, predikant te Borger, en aan den hr *J. Katten*, predikant te Westerbork, en is aan den eerst toegestaan een pensioen van *ƒ* 500 en aan den laatst een pensioen van *ƒ* 600.

— De gewone jaarlijkste vergadering der provinciale staten van Vriesland is 21 jl. gesloten.

— Onder de ruïnen der stad Syracuse heeft men de g ontdekt, welke *Dionysius*, de luisteraar, liet bouwen. De grot is evenzeer een gedenkteeken van kunst als van wreedheid. Het inwendige dezer grot gelijkt volkomen op de g hoorcellen van het menschelijk oor; de hoogte bedraagt 8 de diepte 250 voet. Het doel dezer grot is bekend. D bij de plaats, welke het *Tympanum* genoemd werd, da waar de klanken in een punt zamenvielen, hield zich de tir op en luisterde. De arbeiders, welke de grot gebouwd h den, liet hij allen na de voltooijing vermoorden, en hij g bruikte dit hol, om verdachte personen te beluisteren, wel hij, al naar hij hen hoorde spreken, ter dood veroordeel of vrijsprak. Hieruit is waarschijnlijk de waarschuwing o staan, dat de muren ooren hebben, welke nog in onze d gen dikwerf met regt wordt toegepast.

*** Mijne echtgenoot *W. L. Schenkel* beviel h den morgen zeer voorspoedig van een zoon.

Assen 26 September 1842. J. E. DRIESSEN.

*** De Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in de provincie Drenthe, ter bevordering der paardefokkerij, maken bekend, dat ingevolge het provinciaal Reglement omtrent de paardefokkerij en het keuren der Springhengsten, de keuring der Springhengsten door hen zal gedaan worden op maandag den 3 October aanstaande, ten huize van *J. Donker* te Assen des voordemiddags te 10 uren te beginnen.

Uit naam der Commissarissen voorn.
H. TONCKENS, *Secretaris.*

*** **CONCERT.**

door de ZANG-VEREENIGING te *Assen*, onder directie van den Heer *B. Smit*, op Zaturdag den 1 Oct. 1842 des avonds te 7 ure, ten huize van *VAN ERKELEN*. Toegangkaartjes, alsmede de LIJST ter deelneming van LIDMAATSCHAP, zijn *aldaar dagelijks* voorhanden.

Loterij, 5de kl. 13de tot 16de lijst: no. 19125, 1042, 265 13305, 20731, 3052 elk *ƒ* 1000; n. 16062 *ƒ* 1250; n. 252 *ƒ* 70 en pr. *ƒ* 1000.

Meppel, 22 *Sept.* Rogge het ned. mud *ƒ* 7–30; Boekweit, het ned. mud *ƒ* 5–75; Boter anderh. ned. pond *ƒ* 1–3

Amsterdam, 24 *Sept.* Werk. sch. $2\frac{1}{2}$ pct. 52 a $\frac{1}{16}$; dito pc. $101\frac{1}{4}$ a $101\frac{5}{16}$; am.-synd. $4\frac{1}{2}$ pc. $93\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$; handelm. $137\frac{1}{4}$ a 13

Te Assen bij *VAN GORCUM & COMP.* Provinciale Drukkers.